

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobkyně: **L. A. C. .**, narozená dne X
bytem X

zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem
sídlem náměstí Svobody 50, 342 01 Sušice

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2024, č. j. OAM-1135/ZA-ZA12-P09-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2024, č. j. OAM-1135/ZA-ZA12-P09-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní

ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně shledala napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným, neboť zcela postrádá bližší argumentaci ohledně závěru žalovaného o bezpečnosti návratu žalobkyně do X (dále jen „X“), a to zejména vzhledem k aktuální situaci. Žalovaný se nevyjádřil ani k protirežimní činnosti manžela žalobkyně, s nímž žalovaný vedl souběžně řízení o udělení mezinárodní ochrany. Přitom byly tyto okolnosti žalovanému známy z úřední činnosti a měl k nim přihlédnout (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 143/2024-29). Podle domněnky žalobkyně s odkazem na aktivity jejího manžela nebylo možné vyhodnotit její návrat jako bezproblémový.
3. Žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s ohledem na aktuální situaci po prezidentských volbách v červenci roku 2024, kdy v zemi probíhá silná politická krize. Žalobkyně upozornila, že tyto volby znamenaly zásadní zlom v politické situaci země a byly většinou západního světa považovány za zmanipulované. Žalovaný si opatřil pouze zastaralé zprávy o zemi původu. Tyto nereflektují „znovuzvolení“ prezidenta X, pokračující napjatou situaci v zemi, masivní protesty, jež následovaly bezprostředně po vyhlášení výsledku voleb a masové zatýkání účastníků těchto protestů. Následkem toho nemohl žalovaný řádně posoudit aktuálnost a míru hrozby, kterou pro žalobkyni návrat do X představuje. Její manžel se v minulosti protirežimních demonstrací účastnil, což žalovaný nijak nereflektoval. K tomu odkázala na šest článků a zpráv o zemi původu.
4. Žalovaný nesprávně posoudil sdělené důvody jako účelové a cílené na legalizaci pobytu v České republice. Žalobkyně namítla, že tyto závěry žalovaný žádným způsobem nepodložil. Dále sdělila, že je logické, že bude chtít svou pobytovou situaci uvést do souladu se zákonem.
5. Závěrem poukázala na několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) a zdejšího soudu, které se zabývaly několika případy X žadatelů o mezinárodní ochranu. Konkrétně šlo o rozsudky NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 143/2024-29, ze dne 23. 9. 2024, č. j. 5 Azs 144/2024-31, usnesení téhož soudu ze dne 9. 2. 2024, č. j. 10 Azs 268/2023-26, nebo rozsudek zdejšího soudu ze dne 12. 9. 2024, č. j. 19 Az 16/2024-27). Z těchto dovodila, že je možné, aby byla osoba ve X pronásledovaná pro aktivní politické projevy. Její manžel v průběhu správního řízení souvisle tvrdil, že se účastnil demonstrací. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že vzhledem k její minulosti, s ohledem na vývoj situace ve X a manželovo dřívější projevování politických postojů nelze dospět k závěru, že je pro ni návrat do X bezpečný.
6. Navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k novému projednání

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný odkázal na obsah správního spisu. Při rozhodování vycházel zejména z výpovědi žalobkyně a z opatřených zpráv o zemi původu, které shledal aktuálními a

relevantními pro posuzovaný případ. Upozornil rovněž na to, že žalobkyně měla možnost seznámit se s těmito podklady a vznést proti nim jakékoliv námitky. Žalovaný se dostatečně zabýval všemi sdělenými skutečnostmi. Podrobně, jasně a srozumitelně vyhodnotil všechny žalobkyní tvrzené důvody z hlediska všech forem mezinárodní ochrany.

8. Žalovaný zejména upozornil, že v žalobě tvrzené důvody jsou nové (důvody sdělené manželem, zhoršená politická situace v zemi původu). Žalobkyně je neuvedla v rámci správního řízení, tudíž se jimi žalovaný nemohl zabývat. Žalovaný se domníval, že tímto postupem žalobkyně uměle rozšiřuje a modifikuje její azylový příběh potřebným směrem. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu pro její nedůvodnost v plném rozsahu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

9. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně podala žádost dne 28. 8. 2024. Dne 2. 9. 2024 poskytla žalobkyně údaje k podané žádosti, v nichž uvedla, že je státní příslušnosti X, je vdaná a bezdětná, nikdy nebyla členkou politické strany ani skupiny, nikdy se politicky neangažovala a neúčastnila se žádných pochodů ani jiných politických aktivit. Naposledy byla ve X jedenáct dnů v červnu roku 2017. Poté odletěla do Chile, kde pobývala až do jejího příjezdu do České republiky. Do ČR přicestovala z Chile letecky s přestupem v Madridu dne 20. 8. 2024. Má povolení k trvalému pobytu v Chile. O mezinárodní ochranu žádá poprvé. Je zcela zdravá. Nikdy nebyla trestně stíhaná. K důvodu žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, že se jí v ČR líbí, byla tu třikrát na návštěvě, žije tu její teta. Ve X ani v Chile se necítila bezpečně.
10. Při pohovoru dne 2. 9. 2024 uvedla, že ve X žila pouze s matkou a žilo se jí tam dobře. Potom však neměli elektřinu ani vodu, tudíž musela vyměňovat jídlo za hygienické potřeby. Do Chile odcestovala, protože ve X neměla práci, švagrová jí to nabídla a zařídila jí s manželem cestu, v Chile bylo snadné práci najít a žilo se jí tam lépe. Chile se rozhodla po sedmi letech opustit, protože se tamní situace zhoršila. Rozmohla se kriminalita, někdo jí a jejímu manželovi ukradl auto a nemohli podnikat. Krádež nahlásili policii, která pracuje stejně špatně jako policie ve X. Auto se později našlo rozbité. Žalobkyně začala mít strach. Pozvala do Chile matku a začali všichni plánovat cestu z Chile. Do X se nevrátili kvůli prezidentu X, ve X kvůli němu neprobíhají žádné změny, je tam nedostatek potravin a služeb, musela by před vším zavírat oči, navíc ve vlasti v té době sedm let nebyla. Žalobkyně nikdy neměla ve vlasti žádné problémy s X státními orgány, do politiky se nepletla, šlo jí především o to, aby žila v zemi, kde teče voda, funguje elektřina a kde je v bezpečí. Rovněž neměla problém s vyřízením nového pasu v lednu roku 2024. Nikdy neměla problémy kvůli rase, národnosti, náboženství, pohlaví, příslušnosti k sociální skupině či politickému přesvědčení. Uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu, aby si legalizovala pobyt v ČR a žila tu s rodinou v klidu. O možnostech vyřízení oprávnění k pobytu se informovala, ale nejjednodušší je jít cestou žádosti o mezinárodní ochranu. V případě neúspěchu by se vrátila do Chile, ale radši by žila v ČR.
11. Žalovaný shromáždil tyto podklady týkající se situace ve X: Informace X – Mixed Migration Centre: Návrat do X: hnací faktory, očekávání a úmysly, prosinec 2022 (dále jen „Informace X z prosince 2022“); Informace norského Centra informací o zemích

původu (LANDINFO) – X: Protestní akce v minulosti a v současnosti, možnosti návratu do země pro osoby, které se účastnily velkých demonstrací v letech 2017-2019, ze dne 30. 5. 2023 (dále jen „Informace LANDINFO ze dne 30. 5. 2023“); Informace OAMP – X: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 11. 9. 2023 (dále jen „Informace OAMP ze dne 11. 9. 2023“); Zpráva Ministerstva zahraničních věcí USA – X: Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2023, ze dne 12. 4. 2024.

12. Dne 9. 10. 2024 se žalobkyně dostavila k seznámení se s podklady, ale seznámit se s nimi nechtěla, nenavrhla nic k doplnění.
13. V napadeném rozhodnutí ze dne 21. 10. 2024 žalovaný podrobně rekapituloval všechna tvrzení žalobkyně, shledal, že tvrzeným důvodem žádosti je snaha žalobkyně legalizovat si pobyt v ČR a nespokojenost s aktuální situací ve vlasti. Dospěl k závěru, že nebyly naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, neboť žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné vyvodit závěr o uskutečňování činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod, za kterou by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně sdělila, že nebyla členkou žádné politické strany či skupiny. Nikdy se žádným způsobem politicky neangažovala a pochodů se neúčastnila. Objasnila, že důvodem vycestování do Chile bylo pracovní uplatnění. Bez problémů si v lednu roku 2024 vyřídila cestovní pas. Se státními orgány nikdy neměla problém. Žalovaný nepřiznal azyl ani podle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože žalobkyně nesdělila žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod taxativně vymezené důvody ve zmíněném ustanovení zákona o azylu. Naopak sdělila, že žádost o mezinárodní ochranu podala, protože je to nejjednodušší způsob, jak si legalizovat pobyt na území ČR. K vyjádření žalobkyně o obecné nespokojenosti s nedostatkem potravin, služeb a uplatnění na trhu práce, žalovaný poznamenal, že tyto postihují plošně celou společnost bez ohledu na rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině atd. (viz. taxativně vymezené důvody v § 12 písm. b) zákona o azylu). Žalobkyně sdělila, že je její rodina bezproblémová a nikdy neměla problémy se státními orgány. Žalobkyně si bez obtíží vyřídila cestovní pas a v případě nuceného návratu by se vrátila do Chile. Žalovaný neshledal u žalobkyně ani existenci důvodu pro udělení humanitárního azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Žalovaný se v této souvislosti zabýval celkovou situací žalobkyně a přihlédl i k jejímu věku a zdravotnímu stavu. Žalobkyně je dospělá, plně právně způsobilá, praceschopná a zdravá. Jak vyplynulo z Informace LANDINFO ze dne 30. 5. 2023 a z Informace X z prosince 2022, ekonomická situace se v zemi mírně zlepšuje. Poukázal také na to, že si žalobkyně byla schopná dovolit podle jejích slov drahý cestovní pas a letenky z Chile do Prahy. Nad rámec výše uvedeného žalovaný podotkl, že na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Je udělován pouze za výjimečných okolností, kdy by bylo nehumánní azyl neudělit. Tyto okolnosti žalovaný neshledal.
14. Žalovaný neshledal ani splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z opatřených zpráv vyplývá, že ve X nelze udělit trest smrti za žádný trestný čin. Žalobkyně neuvedla a žalovaný nezjistil skutečnosti svědčící o hrozbě vážné újmy ve formě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Zabýval se politickou a bezpečnostní situací v zemi původu, avšak nezjistil, že by žalobkyně byla ohrožena, neboť nebyla trestně stíhána a se státními

orgány neměla problémy, vycestovala s oficiálním cestovním dokladem, nepatří mezi členy opozice, poslance ani novináře, kteří patří mezi sledované občany, není žádný důvod se domnívat, že by měla být po návratu zájmovou osobou. S odkazem na Informaci LANDINFO ze dne 30. 5. 2023 doplnil, že X státní orgány mají zájem na návratu občanů ze zahraničí (včetně neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu), aby navodily zdání, že se poměry normalizují. Zřídily za účelem návratu tzv. Plan de la Vuelta a la Patria. Dále z Informace OAMP ze dne 11. 9. 2023 vyplývá, že režim opakovaně zabavoval pasy zájmovým osobám, nicméně žalobkyni byl bez problémů vydán nový pas, což potvrzuje, že nikdy neměla problémy s bezpečnostními složkami. V zemi sice probíhá hospodářská krize, situace se však zlepšuje, žalobkyně je dospělou a zdravou osobou v produktivním věku. Na základě opatřených podkladů žalovaný dospěl k závěru, že v zemi původu žalobkyně neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možné pokládat ve vztahu k žalobkyni za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

15. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Ústní jednání se konalo dne 27. 6. 2025, a to za účelem provedení dokazování. Žalobkyně při jednání setrvala na svém stanovisku, nově uvedla, že se sama rovněž zúčastnila demonstrace, a to v X v březnu či dubnu roku 2017. Na dotaz soudu, proč tuto skutečnost neuvedla dříve, uvedla, že pohovory u žalovaného jsou velice stručné, nejsou řádně vedeny, připustila sice, že pochybila, pokud tuto skutečnost neuvedla, ale dále namítala, že nevěděla, co se po ní žádá. Žalovaný při jednání setrval na svém stanovisku.
17. Podle ust. § 12 zákona o azylu: *„Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec dle písm. a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo dle písm. b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“*
18. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*

19. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.*
20. Podle ust. § 32 odst. 9 zákona o azylu *při posuzování žaloby ve věci mezinárodní ochrany soud zohlední i nové důležité skutečnosti, které nastaly po vydání rozhodnutí ministerstva, jedná-li se o takové skutečnosti, které se vztahují k možnému pronásledování nebo k hrozbě vážné újmy; v tomto rozsahu není soud vázán žalobními body. Mají-li skutečnosti podle věty první vliv na rozhodnutí správního orgánu ve věci samé, soud napadené rozhodnutí zruší a věc vrátí k dalšímu řízení žalovanému.*
21. Předně soud konstatuje, že se nezabýval žalobním tvrzením, které žalobkyně nově uplatnila až při jednání dne 27. 6. 2025, a dle kterého se zúčastnila demonstrace, a to v X v březnu či dubnu roku 2017. Soud považuje tuto námitku za opožděnou, neboť dle § 71 odst. 2 s.ř.s. rozšířit žalobu o nové žalobní body lze pouze ve lhůtě pro podání žaloby. V daném případě lhůta pro podání žaloby uplynula dne 18. 12. 2024 (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), v této době žalobkyni byla daná skutečnost známá a nic jí nebránilo jí uplatnit v žalobě. Nejedná se přitom o rozvinutí již uplatněného žalobního bodu, ale o zcela novou samostatnou argumentaci. Soud se však pro jeho opožděnost tímto žalobním bodem blíže nezabýval. Bez ohledu na to, že žalobkyně tuto skutečnost mohla uplatnit již ve správním řízení, nelze přijmout argument, že by nevěděla, co se po ní při pohovoru žádá, neboť měla k dispozici tlumočníka, proti průběhu pohovoru nevznesla žádné námítky, nechtěla nic doplnit a protokol bez výhrady jako správný podepsala. S ohledem na tyto závěry soud neprováděl k důkazu fotografii z demonstrace, kterou žalobkyně předložila poprvé při jednání soudu.
22. K namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí je možné odkázat na rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013-25 atd. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. rozsudky NSS ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, či ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64). Jedná se o objektivní překážku, která soudu fakticky znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, či ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35).
23. Žalobkyně považovala napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné ze dvou důvodů. Za prvé žalovaný blíže neodůvodnil své závěry o bezpečnosti návratu žalobkyně do X. Za druhé zcela absente vyjádření žalovaného k protirežimní činnosti manžela žalobkyně, s nímž žalovaný vedl souběžně řízení o udělení mezinárodní ochrany.
24. Soud k prvně uváděnému důvodu konstatuje, že žalovaný zcela přezkoumatelným způsobem odůvodnil závěry o bezpečnosti návratu žalobkyně do X. Žalovaný zejména poukázal na skutečnosti sdělené žalobkyní, dle kterých neměla ve vlasti problémy (vyjma problémů ekonomických) a opustila ji kvůli lepšímu pracovnímu uplatnění a lepším životním podmínkám v Chile. Nikdy však neměla potíže s X státními orgány, nikdy nebyla politicky aktivní. Přestože věděla o možnosti požádat o pobytové oprávnění, zvolila v ČR cestu podání žádosti o mezinárodní ochranu, neboť je to podle

jejího tvrzení jednodušší cesta k legalizaci pobytu. Žalovaný zároveň přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jaké skutkové závěry vzal za prokázané z opatřených zpráv o zemi původu a jaké úvahy ho k závěru o bezpečném návratu do země původu vedly, a to z hlediska každé z forem mezinárodní ochrany. S těmito závěry žalobkyně nijak věcně nepolemizovala. Pokud žalobkyně namítala nereflexivní aktuální situace ve X po prezidentských volbách v roce 2024, nejedná se o otázku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, ale možné nezákonnosti pro nedostatečné zjištění skutkového stavu, soud se touto otázkou zabývá níže. Námitka nepřezkoumatelnosti však důvodná není.

25. Ke druhému tvrzenému důvodu nepřezkoumatelnosti soud konstatuje, že žalobkyně nikdy v průběhu správního řízení nevyjádřila (a to ani náznakem), že by její obavy z návratu do vlasti pramenily z protirežimní činnosti jejího manžela či že by s manželem jakkoli souvisely. Taková tvrzení nově uvádí až v žalobě. Na tomto místě je třeba zdůraznit povinnost tvrzení a jí odpovídající břemeno tvrzení, které žalobkyni tíží coby žadatelku o mezinárodní ochranu (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86). Žadatel je primárním zdrojem relevantních informací pro udělení mezinárodní ochrany. Správní orgán při posuzování žádosti vychází právě z jím předneseného azylového příběhu, který tvoří pomyslný rámec pro zjišťování skutkového stavu (srov. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41). Žalobkyně měla objektivní možnost žalovanému tyto obavy sdělit, to však neučinila. Žalovaný rozhodně neměl povinnost z úřední povinnosti domýšlet důvody, které žalobkyni vedly k podání žádosti (srov. rozsudek NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59), a taková povinnost nepramení ani z toho, že vedl zároveň řízení s jejím manželem. Žalovaný se správně zabýval všemi žalobkyní sdělenými důvody a situací v zemi původu. Absence vyjádření žalovaného k protirežimní činnosti manžela žalobkyně pak nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
26. Přednesení nových skutečností až v řízení před soudem je možné, pouze pokud jde o takové skutečnosti, které žadatel nemohl bez vlastní viny uvést již v řízení před správním orgánem. Tedy jen takové skutečnosti, které nastaly až v průběhu soudního řízení, či takové, které ve fázi správního řízení nebyly žadateli vůbec známy (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015-32). Žalobkyni však byly skutečnosti týkající se jejího manžela známy již v průběhu správního řízení, přesto je v řízení neuvedla, na takové skutečnosti se tak nevztahuje povinnost ex nunc přezkumu ze strany soudu. Nicméně, nad rámec soud uvádí, že ani z hlediska situace po prezidentských volbách v roce 2024 taková tvrzení nemohou představovat azylově relevantní skutečnost v situaci žalobkyně (k tomu viz níže).
27. Druhá žalobní námitka spočívala v nedostatečném zjištění skutkového stavu, žalovaný dle žaloby vycházel ze zastaralých zpráv o zemi původu, žalobkyně odkázala na články ze zahraničních zdrojů, které mají dokazovat napjatou a vyostřující se situaci v zemi po prezidentských volbách v červenci roku 2024.
28. Žalovaný při posouzení žádosti vycházel ze zpráv, které si opatřil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv ve X: Informace OAMP – X: Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 11. 9. 2023, Informace X – Mixed Migration Centre: Návrat do X: hnací faktory, očekávání a úmysly, prosinec 2022, Zpráva MZV USA ze dne 12. 4. 2024, Informace LANDINFO ze dne 30. 5. 2023.

29. Nejvyšší správní soud vymezil požadavky na zprávy o zemi původu v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, tedy musí být: „v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.“ Podle usnesení NSS ze dne 28. 4. 2020, č. j. 6 Azs 200/2019-34 „zastaralost zpráv nelze posuzovat pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové informace uplynul určitý čas; zastaralá je taková zpráva, která obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace, jíž zpráva popisuje, je již zcela jiná. Pokud se podstatně změnila situace, může být zastaralá i zpráva stará pouhý týden a pokud je situace stabilní, může být použitelná i zpráva stará několik let.“
30. Zprávy o zemi původu, z nichž žalovaný při rozhodování vycházel, tato kritéria nesplňují, neboť neobsahují informace o bezpečnostních a politických poměrech ve X v souvislosti s prezidentskými volbami z července roku 2024 a po těchto volbách, byť žalovaný rozhodoval až v říjnu 2024 a žalobkyně vyjadřovala nespokojenost s aktuální situací ve X, a to rovněž v souvislosti s prezidentem X.
31. Žalovaný k aktuální situaci po prezidentských volbách neprovedl žádné důkazy, čímž pochybil, avšak soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Situace se totiž dále vyvíjela i po vydání napadeného rozhodnutí a soud k tomu provedl doplňující dokazování v souvislosti s povinností ex nunc přezkumu (dle § 32 odst. 9 zákona o azylu a čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice).
32. Soud provedl k důkazu listiny navržené žalobkyní přeložené pomocí nástroje DeepL: 1) zprávu stanice BBC ze dne 9. 9. 2024 s názvem „X country profile“ (Profil X), 2) zprávu CNN ze dne 19. 11. 2024 s názvem „US recognizes X opposition leader X as president-elect“ (USA uznává X opozičního vůdce X za zvoleného prezidenta), 3) zprávu CNN ze dne 18. 10. 2024 s názvem „X's opposition leader speaks about 'nightmare' of his last days in X before Spanish exile“ (Vůdce X opozice hovoří o „noční můře“ svých posledních dnů v X před španělským exilem), 4) zprávu Amnesty International ze dne 7. 8. 2024 s názvem „X: Tech companies set dangerous precedent with app for reporting anti-government protesters“ (X: Technologické společnosti vytvořily nebezpečný precedens s aplikací pro nahlásování protivládních demonstrantů), 5) zprávu CNN ze dne 24. 11. 2024 s názvem „X security forces have surrounded the Argentine embassy, opposition leaders say“ (X bezpečnostní síly obklíčily argentinskou ambasádu, tvrdí opoziční vůdci), 6) zprávu Amnesty International ze dne 11. 10. 2024 s názvem „X: Decisive action by UN Human Rights Council supports victims and signals at perpetrators that the world is watching them“ (X: Rozhodná akce Rady OSN pro lidská práva podporuje oběti a signalizuje pachatelům, že je svět sleduje).
33. Z provedených důkazů vyplývá, že prezident X v zemi vládne od roku 2013, dne 28. 7. 2024 proběhly prezidentské volby, v nichž byl podle volební komise znovu zvolen X, podle opozice byl však skutečným vítězem X, na nějž byl poté vydán zatykač a uprchl ze země do Španělska, kde získal azyl. Výsledek voleb byl patrně zfalšován a není uznán např. USA. Výsledek voleb vzbudil velikou vlnu smrtících protestů, které režim silou potlačoval a tisíce osob zatýkal, došlo k nárůstu politicky motivovaných svévolných zadržení, mučení, nezákonných vražd. Šest opozičních politiků se ukrývalo na argentinském velvyslanectví v obklíčení tamních bezpečnostních složek. Byla vytvořena aplikace X podporovaná vládou, která umožňuje občanům nahlášovat osoby protestující a nesouhlasící se současnou vládou. Rada OSN pro lidská práva přijala rezoluci, kterou

- se na dobu dvou let obnovuje mandát vyšetřovací mise OSN pro X (FFM) k monitorování a podávání zpráv. Země se potýká s prudkou inflací, nedostatkem zboží, nezaměstnaností a kriminalitou.
34. Soud si též opatřil zprávu Informace norského Centra informací o zemích původu (LANDINFO) ze dne 10. 12. 2024 X: Situace po prezidentské volbě konané 28. července 2024 (dále jen „Zpráva LANDINFO ze dne 10. 12. 2024“), kterou provedl k důkazu. Dle této zprávy v červenci roku 2024 proběhly prezidentské volby, po zveřejnění jejich výsledku došlo k mohutným demonstracím X, prezident X tyto tvrdě potlačoval. Bezpečnostní složky zatýkaly nejen účastníky demonstrací, ale i osoby nacházející se pouze poblíž demonstrací, aniž by se jich účastnily. Některé osoby udali sousedé, případně policie při domovních prohlídkách našla mobilní telefony s fotografiemi z demonstrací, zatýkáni byli mladiství i nezletilí, aktivisté, novináři či bojovníci za lidská práva. Druhou hlavní kategorií zadržených osob tvořili zatčení během úřady uspořádané Operace TUN TUN. Při ní bezpečnostní složky zatýkaly osoby, které nebyly nutně politicky aktivní, ale rozhodly se jít protestovat, nebo se vyslovily na sociálních sítích, úřady tyto osoby identifikovaly z videozáznamů a fotografií pořízených spolupracovníky zpravodajské služby. Stačilo pouhé vyjádření kritiky proti úřadům, režim se zaměřil i na členy opozičních stran a politických uskupení, lidskoprávní aktivisty, novináře a zaměstnance sdělovacích prostředků, zaměstnance ve veřejné sféře a příslušníky akademické obce. K zatýkání docházelo bez zatykače, k obvinění bez právního zdůvodnění a bez uvědomění rodiny či jiných osob, a to za účelem zastrašení obyvatelstva. Došlo k vytvoření aplikace, jejímž prostřednictvím mohli X hlásit a udávat údajné opozičníky. Demonstrace v plné síle pokračovaly ještě v září 2024, po část října a v listopadu se konalo již jen málo demonstrací proti režimu, nepokoje se zklidnily. Situace však zůstává horší, než před volbami, obyvatelé se bojí protestovat, situace v zemi je nepředvídatelná. Rozsáhlé zatýkání sice ustalo, ale zatýkání se nyní provádí selektivněji, v první řadě mezi politickými vůdci. V zemi došlo k nárůstu inflace, hospodářská situace sice není tak špatná, jako byla v letech 2017-2018, kdy byla v zemi hyperinflace, ale podle zdroje se tento stav blíží. V obchodech zboží je, avšak obyvatelé nemají peníze k jeho nákupu.
35. Z výše uvedených zpráv o zemi původu, které soud při jednání provedl, neplyne, že by všem osobám, které se vrátí do X, hrozilo azylově relevantní nebezpečí v důsledku prezidentských voleb a událostí na ně navazujících (shodně rozsudek zdejšího soudu ze dne 24. 4. 2025, č. j. 19 Az 22/2024-121). Soud opakuje, že žalobkyně nebyla nikdy politicky aktivní, žádným způsobem se neprojevovala proti režimu, problémy se státními orgány nikdy neměla, neúčastnila se ani demonstrací či jiných událostí po prezidentských volbách v roce 2024, protože v tu dobu ani později vůbec nebyla ve vlasti, tyto události se jí vůbec netýkají, nikdy neprojevovala svůj nesouhlas se znovuzvoleným prezidentem, nepatří ani mezi osoby, na něž se zaměřuje zájem stávajícího režimu. Ze Zprávy LANDINFO ze dne 10. 12. 2024 navíc vyplývá, že demonstrace již ustaly. Tedy, ani s ohledem na tuto aktuální situaci nelze konstatovat, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo s přiměřenou pravděpodobností pronásledování nebo skutečné nebezpečí vážné újmy. Takový azylově relevantní důvod pro žalobkyni nelze odvozovat ani od jejího manžela, který se rovněž protestů ani událostí v domovském státě po volbách v roce 2024 neúčastnil, v zemi několik let vůbec nebyl.

36. Žalobkyně při jednání předložila soudu rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2025 č.j. OAM-618/ZA-ZA11-P07-R2-2019 a ze dne 3. 6. 2025 č.j. OAM-485/ZA-ZA12-P07-R2-2019, která se týkají jiných osob (rodiny) pocházejících z X, kterým žalovaný udělil azyl dle § 12 písm. b) zákona o azylu, žalobkyně poukazovala na skutkovou podobnost těchto případů s jejím případem. S ohledem na to soud daná rozhodnutí provedl k důkazu (do spisu jsou založena v anonymizované podobě), kdy však zjistil, že není dána žádná skutková podobnost s případem žalobkyně. Ve zmíněných rozhodnutích byli žadatelé (manželé) zaměstnanci X státního ropného a plynárenského podniku národního významu, kdy manžel dal z podniku výpověď, totéž chtěla udělat manželka, oba měli přístup k citlivým informacím a v souvislosti s odchodem z podniku jim bylo vyhrožováno ze strany tzv. colectivos (ozbrojené paramilitární skupiny), neboť takový odchod považovaly za vlastizradu, bylo možné usuzovat na zvýšený zájem oficiálních složek i tzv. colectivos o jejich rodinu, a tedy nebylo možné vyloučit jejich pronásledování v případě návratu do vlasti. Situace žalobkyně je však zřetelně odlišná, nikdy se politicky neangažovala, neměla s režimem (ani s tzv. colectivos) žádné problémy, nikdy dříve před jednáním nezmínila nic, co by se týkalo tzv. colectivos, teprve na jednání zcela nově a bez jakéhokoli kontextu se svým případem začala mluvit o colectivos, aniž by vysvětlila, proč by se měly zajímat zrovna o její osobu. S takovou argumentací tak zjevně nemůže být úspěšná.
37. Žalovanému nelze vytýkat závěr, dle kterého žalobkyně danou žádostí pouze zamýšlela legalizovat svůj pobyt. Žalobkyně totiž při pohovoru explicitně na dotaz žalovaného uvedla, že o mezinárodní ochranu žádá, aby si legalizovala svůj pobyt v ČR a žila zde s rodinou, nežádala o pobytové oprávnění, protože žádost o mezinárodní ochranu je podle ní jednodušší cesta, jak si legalizovat pobyt. Dle judikatury sice skutečnost, že žadatele vedla k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany také snaha o legalizaci pobytu na území ČR, nepostačuje sama o sobě k neudělení mezinárodní ochrany, neboť ta ještě nevylučuje, že žadatel by v případě navrácení do této země čelil azylově relevantnímu nebezpečí (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 5. 2011, č. j. 5 Azs 6/2011-49, ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004-50, ze dne 15. 10. 2024, č. j. 5 Azs 306/2023-55). Žalovaný se však při přezkumu podmínek pro udělení mezinárodní ochrany věnoval všem důvodům pro udělení mezinárodní ochrany, jednotlivě je posoudil a dospěl k závěru, že žalobkyni nehrozí přiměřená pravděpodobnost pronásledování nebo skutečné nebezpečí vážné újmy. Ani po doplnění dokazování soud neshledal důvody k přehodnocení tohoto závěru.
38. Žalobkyně měla za to, že daný případ je shodný s rozsudky NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 143/2024-29, a ze dne 23. 9. 2024 č. j. 5 Azs 144/2024-31, usnesením NSS ze dne 9. 2. 2024, č. j. 10 Azs 268/2023-26 a rozsudkem zdejšího soudu ze dne 12. 9. 2024, č. j. 19 Az 16/2024-27. Soud se s touto námitkou neztotožnil, dospěl k závěru, že uvedení případy byly skutkově významně odlišné. Jediná shoda je v zemi původu žalobců, když všichni pocházejí z X. V rozsudcích NSS ze dne 27. 9. 2024, č. j. 5 Azs 143/2024-29, a ze dne 23. 9. 2024 č. j. 5 Azs 144/2024-31 byla jádrem obav protirežimní kniha *Mentes criminales personalidades ;PSICOPÁTICA!*, která měla popisovat X vládu jako zločineckou skupinu, jejím autorem byl otec rodiny, jenž byl z toho důvodu v hledáčku X státních orgánů; žalobci tuto knihu šířili a z důvodu skrývání otce (autora knihy) měla celá rodina problémy s X státními orgány. V usnesení NSS ze dne 9. 2. 2024, č. j. 10 Azs 268/2023-26 bylo stěžejní otázkou posouzení věrohodnosti azylového příběhu žalobkyně, která tvrdila, že ji navštívili příslušníci bezpečnostních složek. Případ, jímž

se zabýval zdejší soud v rozsudku ze dne 12. 9. 2024, č. j. 19 Az 16/2024-27, se po skutkové stránce týkal bývalého policisty, který u policie odkryl manipulaci s důkazy, korupční jednání a podplácení, po podání výpovědi jej policie uvěznila, bila, poškodila jeho majetek, vyhrožovala mu trestním stíháním a musel zaplatit značnou finanční částku, po propuštění byli oba žalobci sledováni, ze strachu uprchli. Žadatelé o mezinárodní ochranu ve všech těchto případech uváděli, že mají skutečné a závažné potíže s X bezpečnostními či státními orgány. Žalobkyně však s X bezpečnostními ani státními orgány problémy nikdy neměla, politicky či proti režimu se nikdy neprojevovala, protestů po prezidentské volbě se neúčastnila, z X odešla v roce 2017 do Chile za možnosti lepšího pracovního uplatnění. Z toho plyne, že případ žalobkyně rozhodně nelze po skutkové stránce připodobnit k výše uváděným případům.

39. Je též třeba připomenout, že dle judikatury NSS ekonomické důvody samy o sobě nelze považovat za azylově relevantní důvod (viz např. rozsudek NSS ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, z 30. 10. 2003, č. j. 3 Azs 20/2003-43, nebo z 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65 ze dne 31. 10. 2024, č. j. 1 Azs 236/2024-28 či ze dne 26. 9. 2024, č. j. 7 Azs 84/2024-22). Dle rozsudku NSS ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60: „*institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.*“ Dále lze uvést, že azyl je „*institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců*“ (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47), a tudíž snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srov. např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, usnesení NSS ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 - 26, a ze dne 22. 9. 2023, č. j. 8 Azs 144/2023 - 28).
40. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
41. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně ve věci neměla úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. června 2025

Mgr. Kateřina Peroutková
samosoudkyně